

Etiske regler for forsikringsmegling

av Tore Bråthen

Tore Bråthen
tore.brathen@bi.no

Norske Forsikringsmeglernes Forening vedtok i 2006 nye etiske regler for meglervirksomhet. Artikkelen inneholder en gjennomgang av forsikringsmeglernes etiske regler. Reglene er gjengitt i sin helhet på foreningens hjemmesider: www.forsikringsmeglerne.no

I. Innledning

Medlemmer av Norske Forsikringsmeglernes Forening er underlagt foreningens etiske regler.¹ Reglene omhandler bl.a. hvordan medlemsforetakene og deres meglere skal opptre i forhold til lovgivningen, kunder, forsikringsgivere og andre meglere. Etiske regler skal både bidra til at forsikringsmegling skjer på en forsvarlig måte og motvirke tap av tillit til forsikringsmeglingsbransjen. Foreningens etikkgrunnlag omfatter imidlertid også Behandlingsregler for brudd på etiske regler.² I det følgende omtales hovedsakelig etiske regler.

De någjeldende Etiske Regler for Norske Forsikringsmeglernes Forening avløste i 2006 foreningens tidligere etiske normer. Hittil er

ingen saker avgjort i henhold til de nye etiske regler, men noen saker er under behandling.

Etiske regler er koordinert med lov om forsikringsformidling med tilhørende forskrifter.³ I tillegg er etiske regler tilpasset Kredittilsynets nyere praksis og uttalelser. Sammenlignet med de tidligere regler inneholder etiske regler dessuten presiseringer og innskjerping. Derimot er etiske regler ikke samordnet med forslaget i NOU 2007:1 Meglerprovisjon i forsikring, noe som har naturlig sammenheng med at utredningen forelå nesten et år etter vedtakelsen av etiske regler.

Dr. juris *Tore Bråthen* er professor ved Handelshøyskolen BI og professor II ved Universitetet i Tromsø. Bråthen er dessuten leder av Etisk råd i Norske Forsikringsmeglernes Forening.

2. Etiske regler og andre regler

Som det vil fremgå av det følgende, finnes det flere eksempler på at samme problemstilling er omhandlet i både lovgivningen og etiske regler. Et utgangspunkt er at etiske regler skal trekke opp grensene godt innenfor det som vil innebære brudd på lov eller forskrift. Dette er imidlertid ikke mer enn et utgangspunkt. Om og i hvilken grad etiske regler er strengere enn det som følger av lovgivning og forskrifter, må avgjøres etter en konkret tolking. Det finnes flere eksempler på at etiske regler ikke sier mer enn det som allerede følger av lov eller forskrift.

Etiske regler håndheves av Etisk Råd for Norske Forsikringsmeglernes Forening.⁴ Rådet behandler spørsmål om forståelsen av etiske regler, samt om det foreligger brudd på reglene, herunder om gjeldende lovgivning er overholdt, jf. behandlingsreglene § 1-4. Videre behandles klager mot medlemsforetak og meglere. Etisk råd kan også behandle klage mot tidligere medlemsforetak når klagen refererer seg til forhold som fant sted i medlemsperioden. Rådet kan dessuten ta opp saker av eget tiltak.

Dersom det oppstår tvist mellom oppdragsgiver og forsikringsformidler, følger det av forsikringsformidlingsloven § 9-1 jf. forskriften kap. 5 at hver av partene kan kreve å få behandlet denne av et kompetent organ som fastsatt i forskrift av departementet. Ordningen med klagenemnd har sin bakgrunn i forsikringsmeglingsdirektivet.⁵ Så lenge en tvist er til behandling i klagenemnda, kan ingen av partene bringe tvisten inn for domstolene, jf. forskriften § 5-2. At en sak behandles i klagenemnda avskjærer imidlertid ikke Etisk råd fra å ta stilling til spørsmål som omfattes av etiske regler, på bakgrunn av disse reglene. Men i medhold av behandlingsreglene § 1-5 annet ledd kan Etisk råd "stille i bero eller avvise saker som er eller ventes brakt inn for domstolene eller som blir behandlet av offent-

lig myndighet". Dette omfatter også behandling i klagenemnda.

3. Nærmere om formålet med Etiske regler

Etiske regler innledes med en kort formålsangivelse, som utdypes gjennom mer spesifikke regler som omtales nedenfor.

Etiske regler skal for det første bidra til at forsikringsmegling skjer på forsvarlig måte der alle parter interesser blir ivaretatt, jf. etiske regler § 1-1 første punktum. Når etiske regler fremhever at reglene skal bidra til at forsikringsmegling skjer slik at alle parter interesser blir ivaretatt, gjenspeiler dette forsikringsmeglernes mellommansrolle.

For det annet skal etiske regler bidra til at alle som omfattes av reglene, opptrer slik at tilliten til forsikringsmeglerbransjen ikke svekkes, jf. etiske regler § 1-1 annet punktum. Etiske regler går her kortere enn de tidligere etiske normer. I etiske normer het det at "Enhver som omfattes av ... normene, skal opptre slik at tilliten til forsikringsmeglerbransjen blir fremmet". Et krav om opptreden slik at "tilliten til etiske normer blir fremmet", må naturlig oppfattes som et påbud om aktive handlinger. Dette bør imidlertid ikke pålegges gjennom etiske regler, som kan håndheves med sanksjoner i form av kritikk, bot eller eksklusjon, jf. behandlingsreglene § 3-1.

4. Hvem omfattes av Etiske regler?

Etiske regler omfatter for det første forsikringsmeglingsforetak som er medlem av Norske Forsikringsmeglernes Forening, og som har tillatelse til å drive forsikringsmegling, jf. etiske regler § 1-2 annet ledd.

For det annet omfattes foretakenes ansatte og tillitsmenn, samt personer som gjennom eierskap eller på annen måte har innflytelse i et medlemsforetak ved instruks/retningslinjer eller på annen måte, jf. etiske regler

§ 1-2 annet ledd. Om noen regnes som "Personer som har... innflytelse", må bero på om vedkommende etter en konkret vurdering har innflytelse i foretaket. Det kreves ikke at innflytelsen er "bestemmende", slik det ofte kreves i annen lovgivning, jf. for eksempel aksjeloven og allmennaksjeloven⁶ § 1-3 annet ledd.

5. Grunnprinsipper

Etiske regler § 1-3 slår fast visse grunnprinsipper som reglene er basert på. Til dels inneholder etiske regler også mer detaljerte bestemmelser om de samme grunnprinsipper. Grunnprinsippene kan imidlertid ha selvstendig betydning i forhold til spørsmål som ikke faller inn under noen av de spesifikke bestemmelsene. Tolkning av etiske regler må skje i lys av grunnprinsippene.

Som et grunnprinsipp kreves for det første at foretak som omfattes av etiske regler, skal utøve sin virksomhet redelig, korrekt og lojalt i sine kunders interesse. Det kreves også at virksomheten skal utøves under hensyn til god meglerskikk og ivaretagelse av bransjens omdømme og integritet.

For det annet skal medlemsforetak utføre sin virksomhet med den kompetanse, omhu, interesse og hurtighet som er nødvendig for å vareta sine kunders interesse og under hensyn til bransjens omdømme.

Et tredje grunnprinsipp er at medlemsforetak effektivt skal benytte de ressurser og fremgangsmåter som er nødvendige for å kunne utøve virksomheten på en god måte. Det er således ikke tilstrekkelig at foretaket har de nødvendige ressurser.

For det fjerde skal medlemsforetak sørge for å innhente de opplysninger om sine kunders virksomhet som er relevante for utførelsen av megleroppdragene.

Og for det femte skal medlemsforetak bestrebe seg på å unngå at det oppstår interessekonflikter. Når interessekonflikter ikke kan

unngås, skal foretaket sørge for at foretakets kunder og kundenes forsikringsgivere behandles rimelig og korrekt.

Endelig slås det fast som et grunnprinsipp at medlemsforetak skal overholde alle gjeldende bestemmelser for utøvelsen av sin virksomhet slik at kundenes interesse og bransjens omdømme fremmes på en best mulig måte.

6. Megleres og foretaks forhold til lover og regler

Forsikringsmegling skal skje i samsvar med lovgivning og alminnelige prinsipper for god skikk i forsikringsmegling, jf. etiske regler § 2-1 første ledd. Bestemmelsen sier neppe mer enn det som uansett gjelder. Henvisningen til at forsikringsmegling skal skje i lys av lovgivning innebærer at også det som følger av en tolking av forsikringsformidlingsloven (sett i lys av formålsbetraktninger, lovforarbeider, rettspraksis m.v.), samt annen lovgivning, for eksempel forsikringsavtaleloven (FAL)⁷ og tolkninger er relevant.

Meglere skal sette seg inn i de lovbestemmelser og forskrifter som til enhver tid gjelder for forsikringsmegling, jf. etiske regler § 2-1 annet ledd. Dette er bl.a. nødvendig for at megler skal kunne overholde sin opplysningsplikt i overensstemmelse med god meglerskikk, jf. forsikringsformidlingsloven § 5-2 sml. etiske regler § 2-1 første ledd. Kunnskaper om relevant lovgivning og forskrifter er også nødvendig for at megler skal kunne oppfylle plikten til å gjøre kunder oppmerksomme på vesentlige bestemmelser som gjelder for forsikringsmegling samt øvrige plikter overfor kunder og forsikringsgiver, jf. forsikringsformidlingsloven § 5-4 sml. forskriften § 3-1 og etiske regler kap. 3 og 4. Om megler svikter her, innebærer det imidlertid ikke bare et brudd på etiske regler, men det kan i prinsippet også være erstatningsbetingende, jf. Rt. 1989 s. 1318.

Medlemsforetakene skal sikre at meglingen er innrettet i samsvar med etiske regler, jf. etiske regler § 2-2. I denne forbindelse plikter foretakene å gjøre etiske regler kjent for meglerne, jf. etiske regler § 2-3. Et bidrag til dette er at foretakene skal sørge for at megler ved ansettelse eller tiltredelse av verv mottar et eksemplar av etiske regler og orienteres om disses innhold. Uttrykket ”megler” må her ikke oppfattes i snever forstand. Ifølge etiske regler § 1-2 fjerde ledd brukes uttrykket ”megler” som ”fellesbetegnelse på ansatte, tillitsmenn og eiere som omfattes av normen”. Plikten gjelder dermed også i forhold til ansatte som ikke direkte utøver megling, for eksempel porteføljeforvaltere.

7. Megleroppdraget

Etiske regler oppstiller nærmere krav til megleroppdraget.⁸ Reglene må ses i sammenheng med forskriften § 3-1, som oppstiller minstekrav til hva slags informasjon som skal gis fra forsikringsformidleren til kunden. Av forskriften § 3-1 femte ledd følger det at forsikringsformidlingsforetak skal ha samme informasjonsplikt som et forsikringsselskap har i henhold til forsikringsavtaleloven (FAL) kap. 2 og 11.

Etiske regler § 3-1 første ledd bestemmer for det første at foretakenes meglerfullmakter med oppdragsgiverne bør inngås skriftlig. Det samme forutsettes nok i forskriften § 3-1. Og det er vanskelig å tenke seg at en så vidt omfattende avtale som et forsikringsmegleroppdrag kan inngås muntlig. En konsekvens av etiske regler § 3-1 første ledd er imidlertid at der det i henhold til alminnelige avtalerettslige regler er inngått en muntlig avtale, bør denne bekreftes skriftlig. Foreligger det ingen skriftlig avtale, kan dette være en indikasjon på at det ikke er inngått en endelig bindende avtale.⁹

Ifølge etiske regler § 3-1 annet ledd bør meglerfullmakten for det første angi på en

presis og lett forståelig måte hva oppdraget går ut på. Det må således fremgå om oppdraget omfatter kundens totale forsikringsprogram og at det skal ytes service gjennom forsikringsåret, eller om det skal være begrensninger i forhold til dette og hva slags begrensninger som i tilfellet er aktuelle. Videre bør meglerfullmakten ifølge etiske regler omtale forholdet til eksisterende forsikringsløsninger. Det bør også avtales i hvilken utstrekning meglerfullmakten innebærer en rett for meglerforetaket til å si opp eksisterende forsikringer.¹⁰ Meglerfullmakten bør spesielt presisere i hvilken utstrekning meglerforetaket har fullmakt til å innhente informasjon om kunden fra forsikringsselskaper og andre.¹¹ Siktemålet er at megleren skal få opplysninger som er nødvendige for å kunne utføre de avtalte oppgaver for kunden. Etiske regler anbefaler også at meglerfullmakten skal angi om informasjon kan utleveres til andre. Bakgrunnen er at forsikringsmeglernes taushetsplikt tilsier at det er kunden som skal bestemme hva det skal informeres om.¹² Ifølge etiske regler bør det videre klart fremgå hvem som er megler. Det siktes her trolig til at det bør angis hvem som er hovedansvarlig megler.¹³ Etiske regler bestemmer også at meglerfullmakten bør klargjøre ansvarsfordelingen mellom megler og forsikringsselskap og ellers inneholde det som er nødvendig for å spesifisere alle sider ved oppdraget på en god og forsvarlig måte.

Foretaket (representanten) må ikke inngå meglerkontrakter innen bransjer hvor foretaket mangler nødvendig kompetanse, jf. etiske regler § 3-1 tredje ledd. Bestemmelsen er basert på Kredittilsynets rundskriv 3/1999, men den er noe skarpere enn rundskrivet idet den bestemmer at kontrakter ikke må inngås innen bransjer hvor foretaket ikke har den nødvendige kompetanse. I rundskrivet heter det bare at foretaket bør unngå slike kontrakter. Etiske regler kan imidlertid ikke være til hinder for at foretak kan inngå kontrakter på

områder hvor det pågår et arbeid for å bygge opp kompetanse. Forutsetningen må være at det dreier seg om et konkret arbeid og ikke bare løsere planer om mulige nye satsingsområder.

Oppdrag må ikke søkes etablert ved at foretaket eller megler (eller nærstående) yter eller stiller i utsikt personlige økonomiske fordeler eller liknende for personer som opptrer på vegne av en kunde, jf. etiske regler § 3-2 første punktum. Dette innebærer at megleroppdrag ikke må søkes oppnådd ved uetiske metoder. Slik opptrøden kan dessuten være ulovlig etter straffeloven¹⁴ § 276a, § 276b eller § 276c.¹⁵ Rent generelt må foretaket eller megler (eller nærstående) ikke gi eller motta gaver, fordeler, rabatter eller tjenester av en slik karakter eller størrelse at de kan være egnet til å skape et uheldig avhengighetsforhold mellom kunden og medlemsforetaket eller megler, jf. etiske regler § 3-2 annet punktum. Det er ikke avgjørende om et slikt avhengighetsforhold faktisk er etablert. Allerede det at en gave, fordel, rabatt m.v. kan være egnet til å skape et uheldig avhengighetsforhold, er tilstrekkelig til at ytelsen ikke kan mottas.

Foretak har anledning til å avvise kunder, jf. etiske regler § 3-3 første punktum. Kunder kan imidlertid ikke avvises på grunn av rase, religion, kjønn, nasjonalitet eller andre utenforliggende hensyn, jf. etiske regler § 3-3 annet punktum. sml. diskrimineringsloven.¹⁶ Kunder som avvises, har krav på begrunnelse, jf. etiske regler § 3-3 tredje punktum. Etiske regler sier ikke noe om hvor omfattende begrunnelsen skal være. For at det overhodet skal foreligge noe som kan regnes som en begrunnelse, må den imidlertid gjøre det mulig for kunden å forstå hvorfor han ble avvist.

8. Rådgivning

Forsikringsmeglere representerer viktig kompetanse om marked, produkter og priser.¹⁷ Der forsikringsmegler yter rådgivning på basis av en objektiv analyse, er han forpliktet til å gi råd på grunnlag av en analyse av et så stort antall av de forsikringsavtaler som er tilgjengelig på markedet, at formidleren er i stand til å gi en anbefaling om hvilken forsikringsavtale som vil passe kundens behov, jf. forskriften § 3-1 annet ledd sml. første ledd nr. 3.

For å kunne gi råd, må foretaket til enhver tid være så oppdatert som mulig på forsikringsmarkedet, jf. etiske regler § 3-4 første ledd. Bestemmelsen er basert på Kredittilsynets rundskriv 3/1999, men formuleringen er noe skarpere idet det forutsettes at foretaket både er så oppdatert som mulig, og at det bør være oppdatert. De råd som megleren gir, må være objektive og upartiske slik at kundens forsikringsbehov blir best mulig ivaretatt ved valg av forsikringsløsning og forsikringsselskap, jf. etiske regler § 3-4 annet ledd. Etiske regler sier eksplisitt at megler ikke skal ta hensyn til egen provisjon eller annen godtgjørelse fra forsikringsgiver ved anbefaling av forsikringsløsning til oppdragsgiver. Bestemmelsen er hentet fra Kredittilsynets rundskriv 3/1999.

En megler skal gi relevant og best mulig rådgivning i forbindelse med utføring av en oppgave, jf. etiske regler § 3-4 tredje ledd. Megler skal i samarbeid med kunden under hensyn til oppdragets karakter og de lovbestemte krav fremskaffe det best mulige beslutningsgrunnlag. Bestemmelsen er i tråd med Kredittilsynets rundskriv 3/1999. Den innebærer at megler i samråd med oppdragsgiver bør foreta en forsvarlig klargjøring og utredning av oppdragsgivers forsikringsbehov. I tråd med dette forsikringsbehovet skal megler gi nødvendige råd om ulike forsikringsløsninger. Megler bør assistere oppdragsgiver med å foreta de nødvendige kost-nytte analy-

ser av de forsikringsløsninger som foreslås. Når etiske regler gir uttrykk for at megler skal fremskaffe best mulig beslutningsgrunnlag, forutsettes det at plikten kan rekke lenger enn lovens krav.

Spesielt når det gjelder dekningsbevis, sier etiske regler § 3-5 at foretaket ikke må utstede dekningsbevis før dekning er bekreftet på en rettslig bindende måte av forsikringsgiver i tråd med etablert bransjekutyme. Bestemmelsen er hentet fra Kredittilsynets rundskriv 3/1999.

Foretaket kan ha en plikt til å avvise oppdrag, jf. etiske regler § 4-1. Oppdrag som blir tilbudt på betingelser som er i strid med lovgivning, offentlige forskrifter, etiske regler, eller på betingelser som er åpenbart urimelige i forhold til kunden, skal medlemmet ikke påta seg. Bestemmelsen retter seg mot forsikringsmegler som mottaker av oppdrag. Regelen tar sikte på å forhindre at megler påtar seg oppdrag som er i strid med god meglerskikk.

9. Uavhengighet

Etiske regler er utformet på bakgrunn av at lovgivningen tillater at meglerprovisjonen betales av forsikringsselskapene.¹⁸ Det kan by på spesielle utfordringer å sikre meglernes uavhengige stilling under et slikt system.

Av hensyn til foretakenes uavhengighet, bør foretak ikke inngå langsiktige avtaler om fast provisjon, jf. etiske regler § 4-2 første ledd. Provisjonssatsene bør være gjenstand for jevnlig forhandlinger. Bestemmelsen har sin bakgrunn i Kredittilsynets rundskriv 3/1999.

Foretaket bør ikke inngå avtaler om å «introdusere» eller «markedsføre» et selskap eller et produkt på markedet, når dette er egnet til å skape tvil om foretakets uavhengighet, jf. etiske regler § 4-2 annet ledd. Bestemmelsen har sin bakgrunn i Kredittilsynets rundskriv 3/1999.

Megleren skal med utgangspunkt i oppdragsgivers forsikringsbehov fremskaffe den for oppdragsgiveren beste forsikringsløsning. Megleren skal ikke favorisere et eller flere forsikringsselskap på grunn av egne provisjonsinntekter eller av andre grunner, jf. etiske regler § 4-3 første ledd sml. § 3-4 annet ledd. Foretaket skal være et uavhengig mellomledd og det skal ikke opptre på en måte som er egnet til å skape tvil om dets uavhengighet. Bestemmelsen har sin bakgrunn i Kredittilsynets rundskriv 3/1999.

Foretak eller megler (eller nærstående) må ikke gi eller motta gaver, fordeler, rabatter eller tjenester av en slik karakter eller størrelse at de kan være egnet til å skape et uheldig avhengighetsforhold mellom et forsikringsselskap og foretaket eller megler, jf. etiske regler § 4-3 annet ledd. Dette rammer gaver, fordeler, rabatter m.v. fra forsikringsselskap som kan etablere uheldig avhengighetsforhold mellom forsikringsselskapet og foretaket. Allerede det at en gave, fordel, rabatt m.v. kan være egnet til dette, vil være tilstrekkelig til at den rammes av etiske regler.

Kravet til uavhengighet er ikke til hinder for at foretak eller megler eier aksjer i forsikringsselskaper. Forsikringsformidlingsloven forutsetter at forsikringsmegler kan eie aksjer i forsikringsselskap. Dette gjøres ved at forskriften § 3-1 første ledd nr. 5 krever at kunden gis opplysning dersom ”forsikringsformidlingsselskapet har en direkte eller indirekte eierandel som utgjør mer enn 10 prosent av stemmeretten eller kapitalen i et forsikringsselskap”. Forskriften § 3-1 første ledd nr. 6 krever at det skal opplyses om ”et forsikringsselskap, eller morselskapet til et forsikringsselskap, har en direkte eller indirekte eierandel som utgjør mer enn 10 % av forsikringsformidlingsforetakets stemmerett eller kapital”.

Megler skal medvirke aktivt til at forsikringsselskapene får all relevant informasjon for avgivelse av tilbud og ivaretagelse av

forsikringsforholdet, jf. etiske regler § 4-4 første ledd første punktum. Dermed vil megleren bidra til at forsikringstakerens opplysningsplikt overfor forsikringsselskapet etter forsikringsavtaleloven (FAL) § 4-1 første ledd tredje punktum blir oppfylt.¹⁹ Gis det feilaktig informasjon om for eksempel skadestatistikk, kan dette være i strid med både forsikringsavtaleloven (FAL) § 4-1 første ledd tredje punktum og etiske regler § 4-4 første ledd første punktum. Når etiske regler § 4-4 første ledd første punktum sier at megleren skal medvirke aktivt til at forsikringsselskapet får ”all relevant informasjon”, rekker nok meglerens plikter etter etiske regler minst like langt som forsikringstakerens plikter etter forsikringsavtaleloven § 4-1 første ledd tredje punktum. Dokumentasjonen som megleren utarbeider, skal grundig redegjøre for de aktuelle risiki hos kunden, jf. etiske regler § 4-4 første ledd annet punktum. Samtlige forsikringsselskap som inviteres til å gi tilbud, skal motta samme informasjon og for øvrig stilles likt, jf. etiske regler § 4-4 første ledd tredje punktum.

I tråd med Kredittilsynets rundskriv 3/1999 krever etiske regler for det første at informasjon skal videreformidles raskt og presist, jf. etiske regler § 4-4 annet ledd. For det annet kreves det at foretaket skal ha rutiner for å kvalitetskontrollere den informasjon som formidles, jf. etiske regler § 4-4 tredje ledd.

10. Meglerens rolle

Megleren må ikke opptre på en måte som kan skape tvil om meglerens rolle slik den følger av lovgivning og etiske regler, jf. etiske regler § 5-1 første ledd. Regelen har et noe annet anvendelsesområde enn forsikringsformidlingsloven § 5-2 første ledd annet punktum, som bestemmer at ”Forsikringsmeglingsforetaket ... ikke [må] opptre på en måte som er egnet til å skape tvil om dets stilling som

uavhengig mellomledd”. Etiske regler gjelder derimot for megleren.

Megleren må heller ikke bidra til å gi kunden et uriktig inntrykk gjennom gale eller tendensiøse opplysninger, eller ved å tilbakeholde opplysninger, jf. etiske regler § 5-1 annet ledd.

11. Taushetsplikt m.v.

Ifølge etiske regler § 5-2 første ledd skal megler som mottar opplysninger om andres personlige forhold eller forhold av forretningsmessig art, etterleve reglene om taushetsplikt for forsikringsselskaper, jf. forsikringsvirksomhetsloven²⁰ § 1–3.²¹ Bestemmelsen virker som en påminnelse, som ikke har noen selvstendig juridisk betydning selv om den er inntatt i etiske regler.

Megleren kan bare innhente nødvendig informasjon, jf. etiske regler § 5-2 annet ledd. Hva som anses som nødvendig informasjon, må avgjøres på bakgrunn av oppdragsavtalen. Informasjonen må oppbevares på forsvarlig måte. Meglerforetaket kan ikke utlevere opplysningene uten oppdragsgivers skriftlige samtykke. Samtykke kan gis i oppdragsavtalen eller i det konkrete tilfelle.

Megler som på grunn av sitt arbeid eller oppdrag for en kunde har konfidensielle opplysninger om kunden, må sørge for at slike opplysninger ikke blir benyttet for andre formål enn utførelsen av oppdraget, jf. etiske regler § 5-1 tredje ledd. Bestemmelsen er basert på Kredittilsynets rundskriv 3/1999.

12. Spredning av rykter og opplysninger

Megler må ikke ved spredning av rykter eller utbredelse av uriktige, villedende, overdrevne eller tendensiøse opplysninger søke å skade kunder, leverandører, kolleger eller kon-

kurrerende foretak, jf. etiske regler § 5-3.

I de tidligere etiske normer fantes en bestemmelse hvor det het at ”En megler skal alltid overfor myndigheter, pressen eller andre utenfor bransjen opptre på en måte som er egnet til å styrke bransjen og dens omdømme”. Bestemmelsen ble tatt ut for å unngå beskyldninger om knebling av kritikk og kameraderi.

13. Forholdet til omverdenen

Etiske regler tar sikte på å forhindre at hele bransjen må stå til ansvar for enkelte meglers uttalelser og opptreden, jf. etiske regler § 5-4. Megler skal derfor ikke opptre på bransjens vegne uten å være bemyndiget. Megler som uttaler seg offentlig om forsikringsforhold, skal gjøre det klart at uttalelsen skjer på egne vegne. Megler stilles derimot ikke til ansvar for uttalelser som han feilaktig er tillagt av pressen.

I de tidligere etiske normer het det at ”En megler skal i forbindelse med prinsipielle spørsmål overfor myndigheter, pressen og andre bidra til at bransjen opptre samlet. En megler skal tilstrebe at det er Foreningen som behandler og besvarer prinsipielle spørsmål.” Bestemmelsen ble utelatt for å unngå inntrykk av at saklig debatt om faglige spørsmål er uønsket.

14. Forholdet til andre meglerforetak

Dersom en kunde beslutter å avvikle sitt forhold til et foretak (A) til fordel for et annet meglerforetak (B), skal foretaket (A) medvirke til den mest hensiktsmessig overgang for kunden, jf. etiske regler § 5-5 første punktum. Dette innebærer bl.a. en plikt til å overføre dokumenter som ikke er foretakets egen eiendom, jf. etiske regler § 5-5 annet punktum. Selv om det ikke sies eksplisitt i etiske regler, må overføring av dokumenter skje

uten ugrunnet opphold. Dokumenter må overføres elektronisk dersom de foreligger i slik form og en overføring ikke fremstår som uhensiktsmessig.

For å forhindre at oppdragsgiver skal komme i en situasjon som kan utløse krav på provisjon fra flere meglere, plikter megler å forvise seg om at et annet meglerforetak ikke allerede har oppdraget, jf. etiske regler § 5-6 første punktum. Plikten gjelder ”når forholdene tilsier det”. Viser det seg at en annen megler har oppdraget, plikter medlemmet å informere oppdragsgiveren om at det kan utløses krav på dobbelt vederlag, jf. etiske regler § 5-6 annet punktum. Regelen skal forhindre at en megler påtar seg et oppdrag som allerede er gitt til en annen megler uten at kunden blir oppmerksom på mulige konsekvenser av dette. Denne plikten må gjenspeiles i oppdragsavtalen.

Noter

- ¹ Etiske Regler for Norske Forsikringsmeglers Forening, fastsatt på foreningens årsmøte 25. april 2006, i det følgende gjerne omtalt som ”etiske regler”. Høsten 2006 ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant målgruppene for etiske regler. For en oppsummering av resultater fra spørreundersøkelsen, se Johannes Brinkmann: Forsikringsmegleretik, upubl. rapport BI 2006, samt Johannes Brinkmann og Monika Eigenstetter: Insurance Broker Ethics, Paper for presentation at the EBEN Research Conference in Bergamo, June 2007.
- ² Behandlingsregler for brudd på ”Etiske regler for medlemmer av Norske Forsikringsmeglers Forening”, fastsatt på foreningens årsmøte 25. april 2006, i det følgende omtalt som ”behandlingsreglene”.
- ³ LOV-2005-06-10-41, FOR 2005-12-09 nr. 1421. Norske lover og forskrifter er gratis tilgjengelig på www.lovdata.no.
- ⁴ Medlemmene av Etisk Råd er professor dr. juris Tore Bråthen, Handelshøyskolen BI (leder), Knut Wikborg, Aon Grieg AS (vara: Per Halvorsen, EMS Insurance Brokers AS), Jan Løbersli, Factor ASA (vara: Fredrik Stang Lund, Aon Grieg AS og Dag Birkeland, Marsh AS).

- ⁵ Rådsdirektiv 2002/02/EF.
- ⁶ LOV-1997-06-13-44 og LOV-1997-06-13-45.
- ⁷ LOV-1989-06-16-69.
- ⁸ Jf. BI Forsikring: Forsikringsmegling – en innføring (4. utg., Oslo 2006) s. 48-54.
- ⁹ Jf. Johan Giertsen: Avtaler (Oslo 2006) s. 64.
- ¹⁰ Jf. BI Forsikring: Forsikringsmegling – en innføring s. 51-52.
- ¹¹ Jf. BI Forsikring: Forsikringsmegling – en innføring s. 50.
- ¹² Jf. BI Forsikring: Forsikringsmegling – en innføring s. 50.
- ¹³ Om hovedansvarlig megler, se BI Forsikring: Forsikringsmegling – en innføring s. 60.
- ¹⁴ LOV-1902-05-22-10.
- ¹⁵ Jf. Bjørn Stordrange: Forbrytelser mot vårt økonomiske system (2. utg., Bergen 2007) s. 81 flg.
- ¹⁶ LOV 2005-06-03-33.
- ¹⁷ Jf. BI Forsikring: Forsikringsmegling – en innføring s. 24 flg.
- ¹⁸ Jf. NOU 2007:1, særlig s. 30 flg., hvor det foreslås et forbud mot provisjonsbetaling fra forsikringsselskap til megler. Etter forslaget skal forbudet ikke gjelde gjenforsikring og sjøforsikring tilknyttet internasjonal skipsfart, jf. NOU 2007:1 s. 32-35.
- ¹⁹ Om opplysningsplikten etter forsikringsavtaleloven (FAL) § 4-1, se Claus Brynildsen, Børre Lid og Truls Nygård: Forsikringsavtaleloven (Oslo 2001) s. 64-70.
- ²⁰ LOV-1988-06-10-39.
- ²¹ Om taushetsplikt etter forsikringsvirksomhetsloven, se Jone Engh: Forsikringsvirksomhetsloven (Oslo 2000) s. 69-93.